

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige – för kännedom

Förstudie – tillämpning av lagen om offentlig upphandling

KPMG har av de förtroendevalda revisorerna i Uppsala kommun fått i uppdrag att genomföra en förstudie gällande tillämpningen av lagen om offentlig upphandling (LOU)

Syftet med förstudien är att bedöma om kommunen har rutiner för att säkerställa att varor och tjänster upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling samt bedöma om övergripande kommunala mål kring klimat- och miljöpåverkan tas hänsyn till vid upphandling av varor och tjänster.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att kommunen har en organisation för inköp och upphandling samt rutiner för upphandling som i allt väsentligt fungerar tillfredställande.

Våra väsentligaste reflektioner utifrån genomförd granskning sammanfattas nedan:

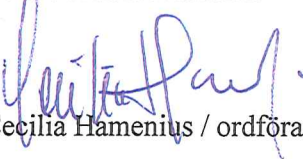
- Enligt uppgift finns ingen kontroll på kommunövergripande nivå för att säkerställa att direktupphandlingsgränsen inte överskrids
- I vår granskning framgår att ramavtal och andra avtal som upphandlings-avdelningen ansvarar finns i avtalsdatabasen men inte alla förvaltningsspecifika avtal.
- Enligt kommunens riktlinjer för upphandling ansvarar den centrala upphandlings-enheten för att uppföljning av leverantörstrohet genomförs. Någon regelbunden uppföljning av leverantörstrohet sker inte idag.
- Uppföljning av ingångna avtal sker vid behov men något systematiskt uppföljningsarbete av hur leverantörerna lever upp till ställda krav sker inte idag, förutom skyldigheter avseende F-skatt samt kontroll av rating.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tillses att samtliga avtal dokumenteras i den gemensamma avtalsdatabasen
- Utvecklar det strategiska arbetet med avtalsuppföljningar och avtalstrohet
- Ser över rutinen för kontroll av att direktupphandlingsgränsen inte överskrids

Revisionen överlämnar förstudien till kommunstyrelsen för beaktande.

För kommunrevisionen

Cecilia Hamenius / ordförande

Förstudie - tillämpning av lagen om offentlig upphandling

Granskningsrapport

Uppsala kommun

KPMG AB

2017-03-24

Antal sidor 11

Uppsala kommun
Förstudie – tillämpning av lagen om offentlig upphandling
KPMG AB
2017-03-24

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Projektorganisation	2
2.5	Metod	3
3	Regler för inköp och upphandling	3
3.1	Lagtillämpning vid inköp och upphandling	3
3.1.1	LOU vid direktupphandling	4
3.1.2	Regler för direktupphandling	4
3.1.3	Sanktioner vid avvikelse mot LOU	5
3.2	Uppsala kommuns upphandlingspolicy	5
3.3	Miljö- och klimatmål	6
4	Resultat av granskningen	7
4.1	Organisation	7
4.1.1	Roller och ansvar	7
4.2	Styrdokument	8
4.3	Direktupphandlingar	8
4.4	Avtalsdatabas	8
4.5	Uppföljning	9
4.6	Hållbar upphandling	9
5	Stickprov	10
6	Slutsats och rekommendationer	11

1 Sammanfattning

Vi har av Uppsala kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en förstudie gällande tillämpningen av lagen om offentlig upphandling (LOU). Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Syftet med förstudien är att bedöma om kommunen har rutiner för att säkerställa att varor och tjänster upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling samt bedöma om övergripande kommunala mål kring klimat- och miljöpåverkan tas hänsyn till vid upphandling av varor och tjänster.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att kommunen har en organisation för inköp och upphandling samt rutiner för upphandling som i allt väsentligt fungerar tillfredställande.

Våra väsentligaste reflektioner utifrån genomförd granskning sammanfattas nedan:

- Enligt uppgift finns ingen kontroll på kommunövergripande nivå för att säkerställa att direktupphandlingsgränsen inte överskrids
- I vår granskning framgår att ramavtal och andra avtal som upphandlingsavdelningen ansvarar finns i avtalsdatabasen men inte alla förvaltningsspecifika avtal.
- Enligt kommunens riktlinjer för upphandling ansvarar den centrala upphandlingsenheten för att uppföljning av leverantörstrohet genomförs. Någon regelbunden uppföljning av leverantörstrohet sker inte idag.
- Uppföljning av ingångna avtal sker vid behov men något systematiskt uppföljningsarbete av hur leverantörerna lever upp till ställda krav sker inte idag, förutom skyldigheter avseende F-skatt samt kontroll av rating.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tillser att samtliga avtal dokumenteras i den gemensamma avtalsdatabasen
- Utvecklar det strategiska arbetet med avtalsuppföljningar och avtalstrohet
- Ser över rutinen för kontroll av att direktupphandlingsgränsen inte överskrids

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Uppsala kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en förstudie gällande tillämpningen av lagen om offentlig upphandling (LOU). Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Kommunrevisionen bedömer att det finns en risk för att samtliga varor och tjänster inte upphandlas på ett korrekt sätt, vilket är väsentligt utifrån vikten av att kommunen följer lagstiftning. Konkurrensutsättning är också väsentligt ur ett ekonomiskt perspektiv.

Bristande efterlevnad av LOU riskerar att leda till högre utgifter än nödvändigt och till att böter utdöms av Konkurrensverket. Kommunens anseende riskerar också att påverkas negativt.

Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att en förstudie avseende kommunens rutiner kring uppföljning av tillämpning av LOU behöver genomföras.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med förstudien är att bedöma om kommunen har rutiner för att säkerställa att varor och tjänster upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling samt bedöma om övergripande kommunala mål kring klimat- och miljöpåverkan kan återkopplas till upphandlade varor och tjänster.

2.2 Avgränsning

Granskningen är översiktlig och stickproven avser inköp av varor och tjänster under år 2016.

2.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier för denna granskning utgörs i huvudsak av följande:

- Lagen om offentlig upphandling (2007:1091)
- Interna policy, riktlinjer och beslut
- Kommunala riktlinjer och mål kring klimat och miljö.

2.4 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Sofie Tauson, certifierad kommunal revisor under ledning av Mats Lundberg, kundansvarig och certifierad kommunal revisor.

Rapporten är saklighetsgranskad av kommunens inköpschef.

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer, dokumentstudier och analyser. Från ekonomisystemet har transaktioner inhämtats avseende inköp från leverantörer över 1 mnkr samt enskilda transaktioner över 1 mnkr.

Utifrån informationen från ekonomisystemet har 20 leverantörer valts ut där vi inhämtat fakturor och analyserat inköpen mot LOU-upphandlade avtal.

3 Regler för inköp och upphandling

Styrande riktlinjer för inköp och upphandling inom Uppsala kommun kan rangordnas i nedanstående nivåer.

1. Gällande lagstiftning
2. Uppsala kommuns policy för upphandling och inköp

3.1 Lagtillämpning vid inköp och upphandling

Offentlig upphandling regleras av lagen (2007:1091)¹ om offentlig upphandling (LOU). De som omfattas av skyldigheten att upphandla enligt LOU kallas upphandlande myndigheter, d.v.s. varje beslutande kommunal församling. Kommunala myndigheter, flertalet kommunala bolag och kommunala aktiebolag omfattas av begreppet upphandlande myndighet.

Med offentlig upphandling menas de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet för att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal för varor, tjänster eller byggentreprenader. Med ramavtal menas ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer för att fastställa villkoren för senare tilldelning av kontrakt under en given tidsperiod.

En upphandlande myndighet ska vid genomförande av en upphandling fastställa kontraktets värde. Kontraktsvärdet ska beräknas exklusive mervärdesskatt och för avtalets hela löptid. Upphandlingen får inte delas upp och beräkningen får inte konstrueras i syfte att komma under tröskelvärdet. Upprepade upphandlingar av samma kategori varor och tjänster under ett budgetår ska sammanräknas. Kontraktets förväntade värde avgör vilket förfarande som ska tillämpas vid upphandlingen och olika bestämmelser i lagen gäller beroende på om värdet beräknas vara över eller under att angivet tröskelvärde.

¹ Denna Granskning avser 2016, Lag (2016:1145) om offentlig upphandling trädde i kraft 2017-01-01

Tröskelvärden för upphandling enligt LOU:

Tröskelvärden 2016*	EURO	SEK
Varor och tjänster		
Statliga myndighet	135 000	1 233 941
Övriga upphandlande myndigheter (t ex kommuner, landsting, allmännyttiga bolag, föreningar, stiftelser)	209 000	1 910 323
Byggtreprenader		
Samtliga upphandlande myndigheter	5 225 000	47 758 068

* Regeringens tillkännagivande (2016:14) av tröskelvärdena vid offentlig upphandling.

LOU:s bestämmelser gäller oavsett upphandlingens värde. Det beräknade förväntade värdet av kontraktet styr vilket upphandlingsförfarande som skall tillämpas; öppet förfarande, selektivt förfarande, förhandlat förfarande, förenklat förfarande, urvals-förfarande eller direktupphandling.

3.1.1 LOU vid direktupphandling

En direktupphandling är ett förfarande utan krav på anbud i viss form (2 kap. 23 § LOU). En upphandlande myndighet eller enhet kan också direktupphandla om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses framför allt synnerlig brådska som orsakats av oförutsedda omständigheter som den upphandlande myndigheten inte själv kunnat påverka, förutse eller råda över. Det finns två aspekter på tillämpningen av lagen om offentlig upphandling. Den ena är att lagen ska följas. Den andra är att det köp som sker ska leda till en bra affär för organisationen och att det behov som finns tillgodoses på ett bra sätt.

3.1.2 Regler för direktupphandling

Från och med den 1 juli 2014 trädde nya regler i kraft gällande direktupphandling. De nya reglerna innebär en höjd direktupphandlingsgräns och krav på dokumentation av upphandlingar vars värde överstiger 100 tkr. Den nuvarande gränsen för direktupphandlingar är 28 % av tröskelvärdet (1 910 323 kr), d.v.s. 534 890 kr. Dokumentationsplikten innebär att den upphandlande myndigheten eller enheten skall dokumentera skälen för sitt beslut när de gör inköp som överstiger 100 tkr. Även om det inte ställs krav på anbud i viss form så bör den upphandlande myndigheten vända sig till ett antal olika leverantörer, i syfte att göra en så bra affär som möjligt och främja konkurrensen.

Utöver detta innebär även de nya reglerna att en upphandlande myndighet skall anta riktlinjer för användning av direktupphandling. Syftet med kravet på riktlinjer är att se till att upphandlande myndigheter tillämpar ett strategiskt förhållningssätt för offentlig upphandling.

Trots att ingen särskild form för direktupphandling är föreskriven ska man som offentlig köpare alltid beakta de grundläggande principerna för all EU-rätt och för upphandlingsdirektiven:

Uppsala kommun

Förstudie – tillämpning av lagen om offentlig upphandling

KPMG AB

2017-03-24

- Principen om likabehandling, dvs. att behandla lika fall lika och olika fall olika.
- Proportionalitetsprincipen, dvs. att ställa krav på den nivå som motsvarar behovet.
- Principen om öppenhet (transparens), dvs. att upphandlingar inte får hemlighållas, ska annonseras samt att leverantörer som deltagit i upphandlingen ska informeras om resultatet.
- Principen om icke-diskriminering, dvs. att inte diskriminera någon på grund av nationalitet.
- Principen om ömsesidigt erkännande, dvs. att intyg och certifikat som har utfärdats av en medlemsstats behöriga myndigheter ska gälla också i övriga EU/EES-länder.

3.1.3 Sanktioner vid avvikelse mot LOU

I det fall en upphandlande myndighet tecknar ett avtal som kan betecknas som otillåtet riskerar den upphandlande myndigheten att drabbas av en överprövningsprocess i allmän förvaltningsdomstol, skadestånd, ogiltighet av avtal och upphandlingsskadeavgift. Avgörande för om otillåten direktupphandling ska anses föreligga är om tilldelning av kontrakt i strid med bestämmelserna i LOU skett utan föregående offentliggörande av upphandlingen i fråga.

Ett avtal som föregåtts av en otillåten upphandling kan således ogiltigförklaras. Följden av att ett avtal ogiltigförklaras blir att avtalet blir civilrättsligt ogiltigt och att alla prestationer som hunnit utbytas mellan parterna skall återgå. En leverantör som tilldelats ett kontrakt, vilket senare förklaras ogiltigt, kan vara berättigad till skadestånd. En domstol kan dock, om det rör sig om avtal som är nödvändiga för människors liv, hälsa och säkerhet m.m., besluta att avtalet får bestå även om avtalet har tecknats genom en otillåten upphandling. För dessa situationer har det införts en sanktion: upphandlingsskadeavgiften.

Allmän förvaltningsdomstol kan efter talan av Konkurrensverket besluta att en upphandlande myndighet skall åläggas en upphandlingsskadeavgift. Upphandlingsskadeavgiften tillfaller staten och den får vara högst tio procent av kontraktsvärdet (maximalt 10 mnkr). Vid beräkning av upphandlingsskadeavgiftens storlek skall hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är.

En leverantör har även möjlighet att vid en otillåten direktupphandling väcka talan om skadestånd. En upphandlande myndighet som inte följt bestämmelserna i LOU skall ersätta därigenom uppkommen skada för leverantör.

3.2 Uppsala kommuns upphandlingspolicy

Uppsala kommuns upphandlingspolicy omfattar all upphandling och all användning av ingångna avtal för varor, tjänster och byggentreprenader och gäller för hela Uppsala kommunkoncern. Policy antogs av kommunfullmäktige den 24 februari 2014.

I policyn kan utläsas att målen med Uppsala kommuns upphandlingar är att de:

Uppsala kommun

Förstudie – tillämpning av lagen om offentlig upphandling

KPMG AB

2017-03-24

- Leder till ekonomisk hushållning
- Är rättssäkra och kännetecknas av avtalstrohet
- Bidrar till ansvarsfullt resursutnyttjande och en hållbar utveckling
- Har medborgar- och brukarperspektiv
- Stödjer andra av fullmäktige antagna styrdokument

Vidare i policyn går det bland annat att utläsa att upphandlingsverksamheten i kommunen ska kännetecknas av effektiva upphandlingsprocesser, effektiva avtals- och beställarstöd samt resurser, kompetens och samverkan.

Upphandlingsarbetet i kommun ska värna en sund och god konkurrens, ger alla företag och företag verksamma inom den sociala ekonomin förutsättningar att delta i upphandlingar. Kommunen ska ha ett enhetligt och affärsmässigt förhållningssätt mot marknaden.

Uppsala kommun ska medverka till en långsiktig hållbar utveckling genom ansvarfulla och medvetna upphandlingar (hållbar upphandlingar). Upphandlingsarbetet används strategiskt för att bidra till social utveckling, miljö- och klimatdriven affärsutveckling och etiskt hållbar produktion av varor och tjänster. Kommunen ska ta ett samhällsansvar och leverantörer av såväl varor som tjänster och byggtreprenader ska bidra till att kommunens miljö- och klimat mål kan uppnås.

Enligt uppgift från inköpschefen ska policy uppdateras under 2017 bland annat utifrån ändringar i den nya lagen om offentlig upphandling.

3.3 Miljö- och klimatmål

Uppsala kommuns miljö- och klimatmål framgår i kommunens miljö- och klimatprogram 2014-2023 är antaget av kommunfullmäktige 24 februari 2014 och reviderat 7 december 2015.

De långsiktiga miljö- och klimatmålen som framgår i programmet är:

- Uppsala – en fossilbränslefri välfärds kommun som bidrar med lösningar till global ekologisk återhämtning och välfärd.
- Fossilfritt Uppsala 2030 – klimatpositivt Uppsala 2050
- Giftfri miljö

Som drivkraft för en snabb utveckling till ett hållbart samhälle i allmänhet och de övergripande miljö- och klimatmålen i synnerhet finns åtta stycken etappmål, vilka är:

- Förnybar och klimatneutral uppvärmning 2020
- Solenergi – från pilot till vardag: 30 MW solenergi 202
- Fossilbränslefri kommunal fordonspark 2020, samt fossilbränslefri maskinpark och klimatneutral upphandlade transporter 2023
- 25 procent energieffektivare verksamhet 2020
- Hållbar upphandling för en giftfri miljö år 2020
- 100 procent ekologiska livsmedel 2023
- Öka det hållbara byggandet och förvaltandet
- Hållbara affärer, verksamheter och gröna jobb

4 Resultat av granskningen

I detta avsnitt presenteras resultat av förstudien där vi går igenom kommunens arbetssätt med upphandling, resultat av vårt stickprov samt iakttagelser genom intervjuer. Har vi några kommentarer och rekommendationer återges detta sist i respektive avsnitt. Våra sammanfattande slutsatser återges i avsnitt 6.

4.1 Organisation

I Uppsala kommun finns en centralt organiserad upphandlingsfunktion inom kommunledningskontoret. Enheten består av 15 upphandlare, en inköpschef, en verksamhetskontroller, en upphandlingsspecialist, en administratör samt en inköpscontroller som sedan slutet av 2016 främst arbetar med avtalsuppföljning.

Internt har upphandlingsfunktionen en fördelning där 1-3 upphandlare arbetar inom respektive kategori; tjänster, varor, livsmedel, IT, vård och omsorg, fordon och transporter samt fastighet och entreprenad.

4.1.1 Roller och ansvar

I riktlinjer för upphandling framgår att kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret och samordnar styrningen för all upphandling inom kommunen och kommunkoncernen. De samordnar upphandlingar som tillgodoser samma eller liknande behov samt att de genomför upphandlingsuppdrag från nämnderna.

I riktlinjerna framgår också att varje nämnd ska utse en upphandlingssamordnare som ansvarar för att nämndens upphandlingar samordnas och att upphandlingsuppdrag lämnas till kommunledningskontoret.

Enligt våra intervjuer genomför upphandlingsfunktionen ramavtalsupphandlingar som gäller hela kommunen och uppdragsupphandlingar efter upphandlingsanmodan från förvaltningarna.

Det finns också projektledare på samhällsbyggnadskontoret som genomför entreprenadupphandlingar och det finns anställda på äldre- och omsorgsförvaltningarna som självständigt genomför LOV-upphandlingar.

Den centrala upphandlingsfunktionen bistår förvaltningarna i inköps- och upphandlingsfrågor och genomför regelbundet grundutbildningar inköp och upphandling för kommunens anställda.

Förvaltningarna initierar upphandlingsbehov och ansvarar för kravställningen i upphandlingsskedet medan upphandlingsfunktionen stöttar med affärsmässigt, administrativt och juridiskt stöd.

4.2 Styrdokument

Kommunens upphandlingspolicy konkretiseras i riktlinjer för upphandling. Riktlinjerna är antagna av kommunstyrelsen den 5 februari 2014.

Riktlinjerna beskriver översiktligt:

- Det strategiska upphandlingsarbetet
- Roller och ansvar
- Hur upphandlingar genomförs
- Upphandling och hållbar utveckling – ur miljö- och social hänsyn
- Olika avtalsformer
- Uppföljning av avtal
- Förhållningssätt för medarbetare i samband med upphandling

Som komplement till riktlinjerna finns också tillämpningsanvisningar, t.ex. instruktion för direktupphandling och olika mallar. Såväl upphandlingspolicy, riktlinjer som instruktioner och mallar finns tillgängliga för kommunens alla medarbetare på intranätet.

4.3 Direktupphandlingar

Kommunens instruktion för direktupphandling är från 2015-02-20 och har inte uppdaterats med det nya gränsvärdet för direktupphandling, ca 535 tkr, i övrigt är instruktionen tydlig och omfattar tillvägagångssättet vid en direktupphandling. Ska en direktupphandling över 50 tkr göras, hänvisas beställaren till kommunens mallar avseende t.ex. dokumentationsplikt².

Enligt uppgift finns ingen kontroll på kommunövergripande nivå för att säkerställa att direktupphandlingsgränsen inte överskrids utan ansvaret ligger på respektive nämnd. Den centrala upphandlingsfunktionen försöker samordna upphandlingar som riskerar att hamna över direktupphandlingsgränsen genom att uppmärksamma förvaltningarna på om det finns eventuellt behov av ramavtalsupphandling när det kommer in flera upphandlingsanmodan eller frågeställningar med likartade behov.

Kommentar

Kommunen bör se över rutinen för kontroll av att direktupphandlingsgränsen inte överskrids.

4.4 Avtalsdatabas

I riktlinjerna för upphandling framgår att samtliga avtal och kontrakt som finns i kommunen (såväl gemensamma som nämndspecifika) och i bolagen ska läggas in i Kommers avtal, som är kommunen avtalsdatabas.

I vår granskning framgår att ramavtal och andra avtal som upphandlingsavdelningen ansvarar för finns i avtalsdatabasen men inte alla förvaltningsspecifika avtal.

² Enligt lagen 100 tkr

Kommentarer

Kommunen bör säkerställa att alla avtal, såväl gemensamma som nämndspecifika, finns samlade i avtalsdatabasen. Det ger förutsättningar för uppföljning av leverantörstrohet och det skulle också underlätta i arbetet med att samordna direktupphandlingar som riskerar att överstiga direktupphandlingsgränsen.

4.5 Uppföljning

Enligt riktlinjerna för upphandling ansvarar upphandlingsfunktionen för att uppföljning genomförs. Uppföljningen omfattar dels uppföljning av att leverantörerna fullgör sina skyldigheter avseende skatter och avgifter mm samt att de i övrigt lever upp till åtagande enligt avtal, dels en uppföljning av kommunens avtalstrohet gentemot ingångna ramavtal och kontrakt.

Den centrala upphandlingsfunktionen genomför uppföljning av avtalstrohet efter önskemål från förvaltningarna men det sker inte med någon regelbundenhet.

Uppföljning av avtalstrohet görs genom att samköra transaktioner från kommunens ekonomisystem, Agresso, mot kommunens avtalsdatabas, Kommers. Statistiken som erhålls är dock inte komplett eftersom inte alla kommunens avtal finns registrerade i avtalsdatabasen. Statistiken visar heller inte om det är avtalade varor eller tjänster som inköpen avser, bara att betalning skett till upphandlade leverantörer.

Vid behov bistår den centrala upphandlingsfunktionen förvaltningarna vid uppföljning av ingångna avtal vid behov men något systematiskt uppföljningsarbete av hur leverantörerna lever upp till ställda krav sker inte. Skyldigheter avseende F-skatt samt att kontroll av rating sker regelbundet via tjänst som kommunen köper in från ett företag som heter, Inyett.

Uppsala kommun är ansluten till hållbarhetskollen, som är en tjänst som SKL har, som innebär uppföljning av hur leverantörerna lever upp till sociala och etiska krav. SKL väljer ut ett antal leverantörer varje år och följer noggrant upp hur leverantörerna lever upp till kraven.

Kommentarer

Kommunen behöver utveckla sitt strategiska arbete med avtalsuppföljningar och uppföljning avtalstrohet även om kommunen använder sig av SKLs kontroller,

4.6 Hållbar upphandling

I riktlinjerna för upphandling framgår bland annat att upphandlingar ska analyseras utifrån möjlighet att bida till miljönyttan och att upphandlingarna ska utformas så att de kan bidra till att minska eller förebygga miljöpåverkan och att alla livsmedel ska vara ekologiskt producerade.

Kommunens upphandlingsfunktion och avdelningen för ekologisk hållbarhet har ett samarbete där de kartlägger alla kommande upphandlingar och kategoriserar dem i fyra olika nivåer utifrån hur kritiska de är ur miljösynpunkt. Detta samarbete startade i slutet

Uppsala kommun

Förstudie – tillämpning av lagen om offentlig upphandling

KPMG AB

2017-03-24

av 2015. I de upphandlingar som kategoriserats som mest kritiska involveras personal från ekologiskt hållbarhet i arbetet med upphandlingen.

5 Stickprov

Ur kommunens redovisning inhämtades listor avseende transaktioner från leverantörer där totala inköp under 2016 överstigit 1 mdkr och 20 fakturor valdes ut för analys av inköpen mot LOU-upphandlade avtal. Urvalet av leverantörer och fakturor är subjektivt utifrån kriterier stora inköp som varit bokförda på specifika konton bl.a. IT-tjänster, mark- och byggarbeten, fordon och transporter.

Vi har i första hand granskat att upphandling genomförts. För 10 av stickproven har även granskning skett mot avtal.

I nedan tabell redovisas resultaten av våra 20 stickproven:

Nr	Kontotext	Bokföringsdag	Belopp	Fakturan avser	Tilldelningsbeslut
1	Fordon/ transporter	2016-10-21	1 919 000	Transportfordon	Visar att upphandling skett
2	Inventarier	2016-10-17	2 197 150	Möbler	Visar att upphandling skett
3	Köp av platser/ verksamhet	2016-02-19	1 000 000	Julbelysning	Visar att upphandling skett
4	Köp av platser/ verksamhet	2016-07-05	1 620 000	Enl lyftplan, område som upphandlingen avser	Visar att upphandling skett
5	Köp av upphandlad verksamhet	2016-09-12	1 156 680	Omsorgsboende	Visar att upphandling skett
6	Markarbeten	2016-12-15	5 822 978	Enl betalplan, området som upphandlingen avser	Visar att upphandling skett
7	Fordon/transportmedel	2016-05-03	1 019 581	ledningsfordon	Visar att upphandling skett
8	IT-utrustning	2016-04-04	2 078 355	Licenser, dataprogram	Visar att upphandling skett
9	Köp av platser/ verksamhet	2016-02-19	1 418 950	Snöröjning	Visar att upphandling skett
10	Rivningsarbeten	2016-02-09	1 626 929	Rivningsarbeten	Visar att upphandling skett
11	Bygg-konsulter	2016-01-28	2 209 150	Enl lyftplan, område som upphandlingen avser	Visar att upphandling skett
12	Markarbeten	2016-12-19	2 024 081	Enl lyftplan, område som upphandlingen avser	Visar att upphandling skett
13	Telefoni	2016-10-05	1 617 218	Fastanknytning och växel	Tidigare upphandling fick avslag, ny upphandling pågår
14	Skolskjutsar	2016-12-01	1 044 390	Särskoleresor	Visar att upphandling skett
15	Licensavgifter	2016-12-24	1 880 149	Underhållsavgifter/ licenser	Kopplat till tidigare upphandling av system
16	Licensavgifter	2016-06-15	1 116 585	Licenser och support	Kopplat till tidigare upphandling av system
17	IT-serviceavtal	2016-10-12	1 700 000	Konsulttjänster IT	Visar att upphandling skett
18	Konsultkostnader	2016-05-18	1 008 000	Arbeten som upphandlingen avser	Visar att upphandling skett
19	Maskiner	2016-12-14	2 338 000	Isbanemaskiner	Visar att upphandling skett
20	Licensavgifter	2016-11-25	1 151 436	Abonnemang och läromedel	Visar att upphandling skett

Uppsala kommun
Förstudie – tillämpning av lagen om offentlig upphandling
KPMG AB
2017-03-24

Resultatet visar att i de flesta fall har inköp gjorts från upphandlade leverantörer. I ett fall blev tidigare upphandling överprövad varför giltigt avtal saknas. Enligt uppgift pågår en ny upphandling för tillfället.

På 10 av stickproven granskades även om giltiga avtal fanns. Förutom tidigare nämnda fall där upphandlingen överprövats och avtal saknas finns giltiga avtal för granskade inköp.

6 Slutsats och rekommendationer

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att kommunen har en organisation för inköp och upphandling samt rutiner för upphandling som i allt väsentligt fungerar tillfredställande.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi dock att kommunstyrelsen:

- Tillser att samtliga avtal dokumenteras i den gemensamma avtalsdatabasen
- Utvecklar det strategiska arbetet med avtalsuppföljningar och avtalstrohet
- Ser över rutinen för kontroll av att direktupphandlingsgränsen inte överskrids

KPMG AB, dag som ovan

Bo Ädel
Auktoriserad revisor och
Certifierad kommunal revisor

Sofie Tauson
Certifierad kommunal revisor